

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **JUDr. V. Š.**, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2016, čj. DSH/8179/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 6. 2017, čj. 57 A 112/2016-39,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.
Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Nepomuk ze dne 19. 5. 2016, čj. DOP/10300/2016-SDP2, byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu"), kterého se dopustil jako provozovatel vozidla registrační značky X, tím, že v rozporu s ustanovením § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích spočívalo v tom, že *„dne 25. 6.*

2015 v 12:13 hodin na pozemní komunikaci č. I/20 v obci N., ul. P. u domu čp. X, směr Č., byla blíže neurčenému řidiči motorového vozidla registrační značky X, po odečtení tolerance měřícího zařízení 3 km/h, naměřena rychlost 74 km/h. Tímto jednáním řidič porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona o silničním provozu". Žalobci byla za uvedený správní delikt uložena pokuta ve výši 2 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení. Odvolání proti tomuto rozhodnutí bylo shora uvedeným rozhodnutím žalovaného zamítnuto a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno.

[2] Žalobu proti rozhodnutí žalovaného Krajský soud v Plzni zamítl.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku uvedl, že v souzeném případě byly prvoinstančním orgánem učiněné kroky směřující ke zjištění pachatele přestupku zcela dostatečné a naplnily zákonný požadavek nezbytných kroků ve smyslu ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Za nedůvodnou považoval i námitku žalobce, podle níž nebylo z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ani z rozhodnutí žalovaného patrné, že je použitý rychloměr automatizovaným technickým prostředkem. Dospěl k závěru, že zařízení je rychloměrem úsekovým a zároveň z pořízené fotodokumentace vyplynulo, že je měřidlo umístěno ve výšce a je stacionárním pevně nainstalovaným technickým prostředkem; pro uvedené považoval krajský soud rychloměr za „automatizované" měřidlo, tedy měřidlo, které není při měření rychlosti obsluhováno policisty.

II.
Argumenty kasační stížnosti

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel") kasační stížnost co do obsahu opřel o důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[5] Stěžovatel namítl nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem. Uvedl, že správní orgány nevysvětlily, jak dospěly k závěru, že je použitý rychloměr automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy. Nezabývaly se ani tím, co je automatizovaný technický prostředek a jaké znaky musí vykazovat. Podle stěžovatele tak krajský soud posoudil nesprávně vytýkanou vadu nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí. Odkaz soudu na ověřovací list a fotodokumentaci považoval za nepřípadné. Závěr, že by byl každý úsekový rychloměr automatem, nemá ve spise oporu. Řada rychloměrů, které jsou obsluhovány výhradně policisty, je úsekovými rychloměry, které měří rychlost vozidla nikoliv v jednom místě, ale v úseku. Skutečnost, že je část rychloměru (fotoaparát) umístěna pevně na sloupu neznamená, že by se jednalo o zařízení bez lidské obsluhy. Tomuto závěru krajského soudu neodpovídá ani to, že je ve spise založena listina „Protokol o zaškolení osoby". Podle stěžovatele není jasné, proč musí být osoba podílející se na zpracování výsledků zaškolena k obsluze rychloměru, pokud je plně automatický.

[6] Stěžovatel již v žalobě namítl, že správní orgán neprovedl dostatečné kroky ke zjištění totožnosti přestupce. Podle něj „[ž]*alobce sice označil určitou osobu, která jeho vozidlo řídila, ale patrně se buď zmýlil, nebo šlo o účelovou obstrukční strategii jeho zástupce,*

uplatněnou nechvalně známou společností FLEET Control, s. r. o. a souvisejícími osobami, jako je například P. K., Ing. M. J., K. S., Mgr. M. V., Mgr. V. Ř. a další, což však žalobce nevěděl, neboť v judikatuře Nejvyššího správního soudu volně dostupné na www.nssoud.cz jsou tato jména anonymizována". Povinností správního orgánu je stíhat přestupky *ex offo* a postižitelnost pachatele přestupku nemůže proto odviset od toho, zda jej provozovatel vozidla oznámí jako přestupce. Stěžovatel konstatoval, že správní orgán disponoval perfektní fotografií řidiče vozidla; řidič se dle fotografie jevil jako postarší osoba mužského pohlaví, což podle něj odpovídá popisu žalobce jako provozovatele vozidla. Správní orgán podle něj měl prověřit, zda osoba, která vozidlo provozuje (žalobce), není zároveň řidičem vozidla a pachatelem přestupku; takový úkon není podle něj příliš náročný a zdlouhavý.

III.
Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek Krajského soudu v Plzni v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podstatou první kasační námitky je nesouhlas stěžovatele se závěrem krajského soudu ve specifikaci použitého rychloměru; podle stěžovatele správní orgán žádným způsobem neodůvodnil, zda byl použitý rychloměr automatizovaným technickým prostředkem a nezabýval se ani otázkou, jaké náležitosti musí automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy splňovat.

[10] Nejvyšší správní soud s touto stěžovatelem uplatněnou námitkou nesouhlasí. Správní orgán ve svém rozhodnutí řádně specifikoval, že protiprávní jednání stěžovatele bylo zjištěno a zdokumentováno prostřednictvím bezobslužného automatizovaného radarového měřiče rychlosti, což stěžovatel v podaném odvolání žádným způsobem nerozporoval. Tuto námitku uplatnil až před krajským soudem, který se s ní neztotožnil. Krajský soud přitom vyšel z údajů obsažených ve správním spise, a to ze specifikace využitého rychloměru, ověřovacího listu a též fotodokumentace.

[11] Problematikou námitek uplatněných až v průběhu řízení (tedy i pasivitou obviněného z přestupku ve správním řízení) se zabýval rozšířený senát zdejšího soudu v usnesení ze dne 2. 5. 2017, čj. 10 As 24/2015-71. V něm konstatoval, že „[*p*]*okud správní orgány opatří takovou sadu důkazů, z níž po jejich řádném zhodnocení lze učinit závěr o tom, že se obviněný skutku dopustil a zároveň neexistují rozumné důvody zakládající pochybnosti o správnosti a úplnosti skutkových zjištění, změna pasivního postoje obviněného ve správním řízení v aktivitu v soudním řízení zřejmě nepovede k jeho úspěchu. Typicky tomu může být v situacích překročení nejvyšší povolené rychlosti jízdy, kdy bude závěr správního orgánu o naplnění skutkové podstaty přestupku podpořen navzájem nerozpornou a přesvědčivou sadou důkazů, přičemž teprve v žalobě přijde žalobce s obecnými a k věci se nijak blíže nevztahujícími důkaznímí návrhy ohledně možné chybovosti měřicího přístroje*".

[12] V projednávané věci Nejvyšší správní soud s ohledem na shora uvedené a na obsah správního a soudního spisu konstatuje, že správní orgán prvního stupně postupoval v souladu s ustanovením § 3 s. ř., neboť stav věci zjistil tak, že o něm nejsou důvodné pochybnosti. Nejvyšší správní soud souhlasí se závěry správních orgánů i krajského soudu, podle nichž je ze záznamu o měření, ověřovacího listu a též fotodokumentace patrné, že měřidlo je umístěno ve výšce a měření bylo provedeno technickým prostředkem používaným bez obsluhy. Nejvyšší správní soud tak má za nepochybné, že měření bylo provedeno stacionárním rychloměrem, který lze považovat za automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích ve smyslu ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu.

[13] Nejvyšší správní soud ze správního spisu zjistil, že stěžovatel byl výzvou ze dne 27. 8. 2015, čj. DOP/12426/2015-SDP2, vybídnut k uhrazení částky ve výši 1 500 Kč za přestupek proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3. zákona o silničním provozu. Výzvou ze dne 20. 2. 2016, čj. DOP/3447/2016-SDP2, bylo stěžovateli umožněno podání písemného vysvětlení, jehož součástí bylo i sdělení údajů potřebných k určení totožnosti řidiče, který v inkriminované době dopravní prostředek řídil. Ve vyjádření datovaném 8. 3. 2016 sdělil zástupce stěžovatele (FLEET Control, s. r. o., podepsán J.iří Kocourek, jednatel), v reakci na tuto výzvu, že v uvedené době měl vozidlo v užívání pan P. K.. Na základě prostudování ve spise založené dokumentace dospěl však správní orgán k závěru, že fotografie pořízené měřícím zařízením neodpovídají fotografii označeného řidiče vozidla; protože pachatel přestupku nebyl v zákonem stanovené lhůtě zjištěn, správní orgán prvního stupně věc odložil. Následně zahájil řízení o správním deliktu podle § 125f odst. 14 zákona o silničním provozu, které bylo stěžovateli oznámeno přípisem ze dne 21. 4. 2016, čj. DOP/7849/2016-SDP2. Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že správní orgán prvního stupně postupoval zcela správně a v souladu se zákonnou úpravou, pokud řízení o správním deliktu zahájil; námitka dovozující opak důvodná není.

[14] Přisvědčit nelze ani námitce, podle níž se žalobce buď zmýlil při označení osoby, která jeho vozidlo řídila, nebo šlo o účelovou obstrukční strategii jeho zástupce. Ve správním řízení před správními orgány neexistuje povinnost být v tomto řízení zastoupen. Je (a bylo) tedy pouze na účastníku řízení, zda se zastoupit nechá a je (bylo) též na něm, koho si za svého zástupce zvolí. Dodatečné stěžovatelovo tvrzení, že jím zvolený zástupce snad v řízení obstruoval či se mýlil, je proto argumentací zcela mimoběžnou.

[15] Souhlasit nelze ani s tím, že by byl správní orgán povinen *ex offo* zkoumat, zda v tomto případě podle dostupné fotografie z měřícího zařízení bylo či nebylo možné určit, zda byl provozovatel vozidla zároveň řidičem a zda tedy došlo ke spáchání přestupku a nikoliv správního deliktu provozovatele vozidla. Uvedené povinností správního orgánu není. Stěžovateli bylo umožněno uvést, kdo v uvedené době vozidlo řídil, což také učinil, správním orgánem však bylo vyhodnoceno, že daná osoba řidičem nebyla. Krajský soud k tomu zcela správně uvedl, že „*disponoval-li prvoinstanční orgán k žalobcovu sdělení o údajném řidiči vozidla výše uvedenými skutkovými zjištěními (vyvrácené tvrzení, že vozidlo řídil označený řidič), nebylo jeho povinností činit žádné další kroky směřující k určení totožnosti přestupce. Žalobce správním orgánům nepředestřel skutkovou verzi reality, která*

by se jevila jako věrohodná a která by se mohla stát předmětem dokazování, resp. učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku. Prvoinstanční orgán navíc nedisponoval žádnými jinými indiciemi o pachateli přestupku (přestupek byl zjištěn prostřednictvím automatizovaného technického prostředku, žádný svědek přestupkového jednání zde nebyl). Za takové situace nebylo povinností prvoinstančního orgánu činit žádné další kroky směřující ke zjištění pachatele přestupku. Prvoinstančním orgánem učiněné úkony zcela naplňují zákonný požadavek nezbytných kroků ve smyslu § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Soud zároveň odmítá argumentaci žalobce uplatněnou v žalobě, že vozidlo řídil on, proto měl být postižen v řízení o přestupku, nikoliv až v navazujícím řízení o správním deliktu. Tuto skutkovou verzi reality žalobce jednoznačně vyloučil již v průběhu řízení zjišťování pachatele přestupku, když uvedl, že vozidlo řídil P. K.". S uvedenými závěry Nejvyšší správní soud souhlasí a neshledal potřebu s nimi jakkoliv polemizovat; námitku proto důvodnou neshledal.

IV.
Závěr a náklady řízení

[16] Pro uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je nedůvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[17] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, ve spojení s § 120, s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. ledna 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu